

БАЙЛАНЫШТА

21-ЧЫГАРЫЛЫШ, 2015-ж. ОКТЯБРЬ

IV «КАРАГАТ ФЕСТ» ТЕПЛОКЛЮЧЕНКА АЙЫЛЫНДА БОЛУП ӨТТҮ

2016-жылдын 6-августунда Ысык-Көл облусу, Ак-Суу району, Теплоключенка айылында «Карагат фест» мөмө-жемиштердин IV ар жылдык фестивалы болуп өттү.

Иш-чараны төртүнчү жылы катары менен «Кумтөр Голд

Компани» каржылап, «Авеп» коомдук фонду «Карагат плюс» программасынын алкагында өткөрүүдө. Программаны жүзөгө ашырууга жана күнскана чарбаларын өнүктүрүүгө Компания төрт жылда 67 млн сомдой салым жасады.

«КУМТӨР ЭЛЧИЛЕРИ» ПРОГРАММАСЫ

«Кумтөр» алтын казып чыгаруу компаниясы кызматчылардын жергиликтүү жамааттар менен жүргүзүлгөн ишке тартылышын күчөтүүнү жана «Кумтөр» компаниясы тарабынан Ысык-Көл облусунда жүзөгө ашырылып жаткан жамааттарга салым кошуу долбоорлору менен тааныштыгын өстүрүүнү көздөйт.

«Кумтөр» 3 741 кишини, анын ичинде келишимчи кызматчыларды, жумуш менен камсыз кылат. Алар эң чоң кызыктар топтордун бирин түзүп, башка кызыктар тараптарга «Кумтөр» иш-аракеттери жөнүндө так жана ишенимдүү маалымат жеткире алышат.

Бул гана эмес, «Кумтөр элчилери» программасына катышкан учурда, кызматчылар Компаниянын Ысык-Көл аймагын көп тараптуу өнүктүрүүгө багытталган долбоорлору жөнүндө өздөрү да көбүрөөк үйрөнүшөт.

2015-ж. бардык бөлүмдөрдөгү кызматчылар жана келишимчилер аталган Программаны колдоого 2 000 саат убактысын жумашты.

Ысык-Көл жана Чүй облустарынын ар кайсы жеринде 40тан ашуун иш чара болуп өттү. Компаниянын жетекчилиги август айында эң көрүнүктүү «элчилерге» ыраазычылык билдирүү каттарын жана белектерди ыйгарды.

Бул чыгарылышта:

- IV ар жылдык «Карагат Фест»
- «Кумтөр элчилери» программасы
- «Кумтөр» кызматкерлери Тоң районунун пляждарын тазалашты
- «Карагат +» жана «Карагат Фест» долбоордун натыйжалары
- «Кумтөр» көрсөтмө өлчөмүндөгү нымдуу топурак менен тазалоо системасы
- Кумтөрчүлөр Тоо-кенчилеринин спартакиадасында биринчи орунду ээлешти!

«КУМТӨР» КЫЗМАТКЕРЛЕРИ ӨНӨКТӨШТӨРҮ МЕНЕН БИРГЕ ТОҢ РАЙОНУНУН ПЛЯЖДАРЫН ТАЗАЛАШТЫ

Компаниянын жыйырма кызматкери жергиликтүү бийликтердин жана жаштар уюмдарынын өкүлдөрү жана «Жашыл Билик» КФсу менен бирге Тоң районундагы үч пляжды таштандыдан тазалашты жана «Жашыл чекит» долбоорунун алкагында Тоң айылында эко-пляж орнотушту.

Иш чаранын алкагында 200 кг айнек, 512 кг пластик, 47 кг кагаз/металл жана 693 кг тамак-аш калдыктары чогултулду. Бардык калдыктар Кажы-

Сайдагы кайталануучу сырьену кабыл алуу пунктуна тапшырылды, ал өткөн айда «Кумтөр Голд Компани» финансылаган «Жашыл чекит» долбооруну алкагында ачылган. Тоң айылынын пляжында 5 шезлонг, катуу тиричилик калдыктарын чогултуу үчүн 9 бак жана отургуч орнотулган. Бардык объектилер жыгач жана металл калдыктарынан жасалган. План боюнча буюмдардын ушундай эле көлөмү пляжда жакынкы убакыт

аралыгында орнотулмакчы. Дагы бир эко-пляж Жети-Өгүз районунун Барскоон айылында курлмачы.

Долбоордун алкагында Ысык-Көлдүн түштүк жана түндүк жээктеринде кайталануучу сырьену кабыл алуучу алты пункт ачылган. Бардык каалоочулар калдыктардын үч түрүн кайра иштетүүгө тапшырып, ал үчүн акча алышат жана аны менен курчап турган чөйрөнүн сакталышына салым кошо алышат.

0800 223 23 23

www.kumtor.kg

info@kumtor.com

IV АР ЖЫЛДЫК «КАРАГАТ ФЕСТ» АК-СУУ РАЙОНУНДА БОЛУП ӨТТҮ

Быйыл фестивалга КР Өкмөтүнүн Ысык-Көл областындагы ыйгарымдуу өкүлү, Ак-Суу районунун акими, өз ишмердүүлүгүн Ысык-Көлдө жүргүзүп жатышкан фермердик топтор, компаниялар жана жамааттар, «Кумтөр» компаниясынын өкүлдөрү, ошондой эле областтын 30 айылынан 3 миңдей адам катышты. Фестиваль салттуу түрдө августта, жергиликтүү жашоочулар мөмө-жемиштердин түшүмүн чогултуп жатышканда өтөт. Ар жылы фестивалга 2-3 миңдей адам келет. Фестивалдын максаты – Ысык-Көл областынын мөмө-жемиштерин таанытуу жана алардын жергиликтүү жана чет элдик рынокторго чыгышына өбөлгө түзүү.

Фестивалдын коноктору үчүн мөмө-жемиштердин майрамдык парады, жарманкеси даярдалды, мастер-класстар өткөрүлдү, аларда мөмө-жемиш өсүмдүктөрүн өстүрүү практикасын кантип жакшыртуу, продукцияны кантип экспорттоо, теплицаны кантип куруу, тамчылатып сугаруу системасын кантип орнотуу жана пайдалануу боюнча маалыматтар берилди. Меймандар ар кайсы сорттогу мөмө-жемиштерден ооз тийип жана сатып алуу мүмкүнчүлүгүн да алышты. Фестиваль көңүл ачуу программасы менен коштолду жана белгилүү музыкалык топтор өнөр көрсөтүштү. Өзгөчө айырмаланган фермерлер менен активдүү катышуучулар иш чаранын уюштуруучуларынан жана демөөрчүлөрүнөн сыйлыктарды алышты. Балдарга «Бугу Эне» КФдан белектер - «Кумтөр» компаниясынын жардамы менен чыгарылган пазлдар, окуу карталары жана китептер берилди. Бардык каалоочулар «Кумтөр Голд Компанинин» маалыматтык күркөсүнө барышып, аларга компаниянын кызматкерлери Ысык-Көл облусун өнүктүрүү боюнча долбоорлор боюнча айтып жана «Кумтөрдүн» ишмердүүлүгү жөнүндө басылма материалдарды беришти. Ошондой эле ар бир конок алтын уютманын макетин кармап көрүп, ишкана боюнча өзү кызыккан суроолорго жооп алды.

«Биздин фестивалдын максаты – фермерлерге мөмө-жемиштерин сатып өткөрүүгө жардам берүү, алар менен сатып алуучулардын ортосунда байланыш түзүү болуп саналат. Себеби, мөмө-жемиштерди өстүрүү - Ысык-Көл облусунун экономикасынын маанилүү бөлүгү, биз мындай иш чараларды өткөрүү потенциалдуу сатып алуучуларды өлкөбүздүн мөмө-жемиштеринин экспорттук потенциалы менен тааныштырууга жана андан улам тармакты өнүктүрүүгө салымын кошууга мүмкүндүк берет деп эсептейбиз», - деп белгиледи «Авеп» КФ директору Нурлан Токонов.

«Карагат плюс» программасынын концепциясы фермерлерди жаңы практикаларга окутууда турат. Программа өсүмдүк өстүрүүнүн инновациялык методдорун киргизет, фермерлерди айыл чарбасындагы жаңы методдорго жана мамилелерге окутат, үшүккө чыдамдуу жана жогору түшүмдүү көчөттөрдү жайылтат, күнөсканаларды жана сактоочу камераларды курат, тамчылатып сугарууну киргизет. Мисалы, беш миңдей фермер тамчылатып сугаруунун жардамы менен талааларды сугаруунун жаңы методдорун окушту. Адамдар анын олуттуулугун түшүнүштү жана ал сугат суудан айрым бир проблемалар кезиккен региондо өтө белгилүү болуп калды. Дагы миңдеген фермерлер күнөсканаларда өсүмдүк өстүрүүнү үйрөнүштү. Ысык-Көл облусунун төрт кесиптик лицейинин жана жети социалдык мекемесинин негизинде күнөсканалар тургузулду. Эми алардын тарбиялануучулары күнөскана чарбасын жүргүзүү боюнча окуп жана келечекте ал билимдерин колдоно алышат. Бул жылдар аралыгында биз жакшы натыйжаларга жетиштик жана Компания муну менен токтолуп калбай, айыл чарбасын өнүктүрүүгө өз салымын кошо бермекчи», - деп белгиледи «Кумтөр Голд Компанинин» тобокелдерди башкаруу, нормативдик негизди сактоо жана туруктуу өнүктүрүү боюнча вице-президенти Родни Ступарик.

ДОЛБООР ЖӨНҮНДӨ

«Кумтөр» компаниясынын жана «Авеп» коомдук фондунун биргелешкен төрт жылдык программасы — «Карагат плюс» жергиликтүү жамааттарды өнүктүрүүгө жана мөмө-жемиш продукциясынын рыногунун потенциалын кеңейтүүгө багытталган. Жүзөгө ашырылуу территориясы – түштүк жээгине басым жасалуу менен Ысык-Көл областы.

Бул экологиялык багытталган программанын алкагында Коомдук фонд фермерлерди карагаттын жаңы жогору түшүмдүү жана үшүк менен илдеттерге чыдамдуу сортторун өстүрүүгө жана талааларды сугаруунун инновациялык методдоруна окутат. «Авеп» коомдук фондусунун адистери питомниктердин, теплицалардын жана айыл чарба продукциясын кабыл алуу пункттарынын тармагын түзүүгө көмөк көрсөтүшөт.

Долбоор жөнүндө кеңири маалымат төмөнкү сайтта жеткиликтүү: www.karagat.kg

КАРЖЫЛОО ЖӨНҮНДӨ

Программа аны социалдык жоопкер компания катарында «Кумтөр Голд Компани» карманган Ысык-Көл областын комплекстүү туруктуу өнүктүрүү боюнча стратегияны жүзөгө ашыруунун алкактарында финансыланууда. Бүгүнкү күнгө карата «Кумтөр» компаниясы программага 67 млн ашуун сом жумшады. 2016-жылы Компания долбоорду жүзөгө ашырууга дагы 7 млн сомго жакын бөлө тургандыгы күтүлүүдө.

0800 223 23 23

www.kumtor.kg

info@kumtor.com

«Карагат +» долбоордун аралык натыйжалары

Продукция сактоо камералары

фермер айыл чарба продукциясын сактоо камераларын куруу үчүн кредит алышты, аларда ар жылы 150 тоннага чейин мөмө-жемиш сакталууда

8

Күнөсканалар

фермер теплицалар боюнча курстардын жыйынтыктары боюнча өз каражаттарына теплицаларды курушту

20

фермер теплица курууга кредит алышты

14

демонстрациялык теплица кесиптик лицейлердин базасында курулду

4

Тренингдер

фермер кесиптик лицейлердин базасында мөмө-жемиш өсүмдүктөрүн өстүрүү боюнча курстарды аякташты

635

кыска мөөнөттүү модулдук курс алкагында карагат өстүрүү, теплица чарбасы жана багбанчылык боюнча уюштурулду

3

Тамчылатып сугаруу

демонстрациялык участок тамчылатып сугаруусу менен областтын 5 районунда (8 участок – кесиптик лицейлерде, 50 участок – сынамык айылдарда) орнотулган

58

Кабыл алуу пункттары

мөмө-жемиштерди кабыл алуу пункту түзүлдү

20

пункту Казакстан жана Россия менен түз байланышты жолго салышты

8

тонна мөмө-жемиш фермерлер тарабынан кабыл алуу пункттарына сатылган

745

теплица социалдык мекемелердин базасында курулду

7

демонстрациялык участка алманын, алмуруттун, өрүктүн жана алчанын жаңы сорттору отургузулган

14

фермер 2013-жылдан бери тамчылатып сугаруу жана мөмө-жемиш өсүмдүктөрүн өстүрүү боюнча окутуудан өтүштү

1500

демонстрациялык участка карагаттын жаңы сорттору өстүрүлүүдө

44

Питомниктер

аркылуу жогору түшүмдүү сорттогу мөмөлөрдүн көчөтү долбоор иштеген төрт жыл аралыгында «Карагат+» программасы таратылган

33 миң

50 миң

көчөттү 6 питомник көбөйтүштү жана фермерлерге сатып өткөрүштү

10

мөмө-жемиш көчөттөрүн өстүрүү боюнча питомниктердин персоналы үчүн квалификацияны жогорулатуу боюнча тренинг уюштурулду

1095

тонна мөмө-жемиш берүүгө 2013-жылдан бери долбоордун алкагында көлдүк фермерлер контракттарга кол коюшкан

350

тонна мөмө-жемиш сатып өткөрүүгө келишимдер түзүлгөн

контракт жергиликтүү даярдоочулар, кайра иштетүүчү ишканалар жана дүң сатып алуучулар менен ишке ашырылды

27

Карагат Фест

ашуун адам 2013-жылдан бери Карагат Фестте болушту

8 миң

мобилдүү сунуш карагат өстүрүү жана теплицалар боюнча иштелип чыккан

2

Сатып өткөрүү рыногун жөнгө салуу

Район боюнча фестивальдын картасы

«КУМТӨР» КЕН ИШКАНАСЫНЫН КӨРСӨТМӨ ӨЛЧӨМҮНДӨГҮ НЫМДУУ ТОПУРАК МЕНЕН ТАЗАЛОО ЖАСАЛМА СИСТЕМАСЫ (НТЖС)

Нымдуу топурак – суу өсүмдүктөрү өскөн жана сууну зыяндуу заттардан тазалоочу көп түрлүү пайдалуу микроорганизмдер жашаган өзгөчө чөйрө. Дүйнөнүн бардык эле жеринде мындай топуракты кен казуу жана көптөгөн башка өндүрүш иштеринде колдонулган сууну тазалоо үчүн пайдаланышат.

Жасалма нымдуу топурак участкаларында сууну өсүмдүктөрдү, микроорганизмдерди жана жергиликтүү топуракты колдонуу аркылуу тазаласа болот. Бул учурда суу табигый процесстердин жүрүшүнөн улам тазаланып, эч кандай химиялык заттар же электр тогу талап кылынбайт. Суудагы зыяндуу заттарды, негизинен, анда табигый өкүм сүргөн пайдалуу микроорганизмдердин аракети кетирип, өсүмдүктөр менен топурак алардын жашоосу менен жасаган ишине чөйрө болуп берет.

Ошол пайдалуу микроорганизмдердин суудан аммонийди кетире алган атайын тобу бар. 2014-ж. «Кумтөр» кенинде жана анын тегерек-четинде эл аралык эксперттер тарабынан ошол аймакта аммонийди кетирүүчү микроорганизмдер

бар же жок болгонун, бар болсо, алар кандай нымдуу топуракта жашаганын аныктоо үчүн изилдөө жүргүзүлгөн. Бул микроорганизмдер аймактагы топурагы нымдуу жерлердин көбүнөн табылып, «Кумтөрдө» сууну аммонийден табигый жол менен тазалоо мүмкүн экени айкын болду. Өнөр жай агындыларын тазалоо курулмаларынан (ӨАТК) чыккан суунун сапаты ансыз деле жакшы, Кыргызстан стандарттарына ылайык болуп, айлана-чөйрөгө коркунуч туудурбаса да, жогоруда сыпатталган аракеттер суунун сапатын андан ары да жогорулатмакчы.

Система суук аба шартындагы нымдуу топурак менен тазалоону сыноочу жана ным топурак менен тазалоонун пассивдүү системаларын кен казылган жердеги шарттарга ылайыкташтырып текшере да, оптималдаштыра да алган дүйнөдөгү бирден-бир тажрыйба борборунда тесттен өткөрүлдү. Бул көзөмөлдөп-башкарылуучу борбор өз лабораторияларын тазалоочу нымдуу топурактар кандай натыйжа бергенин талдоо үчүн да колдонуп, ошондон улам системанын куралышын андан ары жакшыртуу да мүмкүн болду. «Кумтөр» кен ишканасындагыдай суудан аммонийди кетирүү үчүн жасалма

нымдуу участка курса болор-болбосун көрүү үчүн тестте «Кумтөрдүн» нымдуу жерлеринен чогултулган өсүмдүктөр жана микроорганизмдер пайдаланылды. Тест жакшы жыйынтык берип, анын алгачкы эле баскычтарында суудагы аммонийдин өлчөмү 20% ашык азайган.

Илимий изилдөөлөр менен тесттер берген натыйжалардын негизинде, 2015 ж. жайында «Кумтөр» кен жайында ӨАТКдан агып чыккан сууда камтылган аммонийдин көлөмүн азайтуу үчүн көрсөтмө өлчөмдөгү нымдуу топурак участкасы курулду. Нымдуу участканы курууда жергиликтүү өсүмдүктөр, ошондой эле аммонийден тазалоодо жардам бере алат деп аныктаган топурактар пайдаланылды. Агындыларды тазалоо курулмасынан суу ушул көрсөтмөлүү ным топурактуу тазалоо участкасына агып келип, аны иштетүүдөгү максатыбыз зарыл болгон учурда агындыларды тазалоо курулмасынан келген бардык сууну тазалай алган ным топурак участкасынын чоңдугу боюнча жасалган эсептөөлөрдү тактоодо эле. Алгачкы жыйынтыктар жакшы болуп чыгып, системанын сынамык өлчөмдөгү үлгүсүнө дал келет.

КУМТӨРЧҮЛӨР КЫРГЫЗСТАНДЫН ТОО-КЕНЧИЛЕРИНИН ЖАНА МЕТАЛЛУРГДАРЫНЫН СПАРТАКИАДАСЫНДА БИРИНЧИ ЖАЛПЫ КОМАНДАЛЫК ОРУНДУ ЭЭЛЕШТИ!

«Кумтөр Голд Компанинин» командасы Кыргызстандын тоо-кен-металлургия өнөр жай иштөөчүлөрүнүн профсоюзунун III спартакиадасында 10 медаль жеңип алды жана жалпы командалык эсепте биринчи орунду ээледі. 2016-жылдын 15-18-сентябрында Ысык-Көл областынын Бозтери айылында жайгашкан «Кыргыз деңизи» санаториясында өткөн иш чарага Кыргызстандын тоо-кен-металлургия тармагынын ишканаларынын, мекемелеринин жана уюмдарынын 23 командасынын өкүлдөрү болушкан 500гө жакын адам катышты. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Өнөр жай, энергетика жана жер казынасын пайдалануу мамлекеттик комитети, Кыргыз Республикасынын тоо-кен-металлургия профсоюзунун Борбордук Комитети, КОКнын профсоюзу жана Кыргыз Республикасынын профсоюздарынын Ыктыярдуу

дене тарбия-спорт коому анын уюштуруучулары болушту.

Спартакиаданын алкагында мини-футбол, волейбол, чуркоо, сүзүү, гиря спорту, стол тенниси, шахмат, бильярд жана аркан тартыш боюнча мелдештер өттү. «Кумтөр Голд Компани» ЖАКынын иштөөчүлөрү төмөнкү байгелүү орундарды ээлешти:

25 жана 50 метрге сүзүү:

45 жаштан жогору эркектер арасында 1-орун - Олег Подгорный.

45 жаштан жогору аялдар арасында 1-орун - Марианна Арзамасцева.

25 жаштан төмөнкү аялдар арасында 1-орун – Айчүрөк Кожегулова.

Шахмат:

Аялдар арасында 2-орун - Калыс Жумабаева.

Таланттардын

«Алтын уютма – 2016» конкурсу:

1-орун - Шаршеев Талант.

Стол тенниси:

Эркектер арасында 3-орун - Куваныч Кожегулов.

Спорттун командалык түрлөрүндө «Кумтөр Голд Компани» ЖАКынын курамасы төмөнкү байгелүү орундарды ээледі:

Мини-футбол - 1-орун (эркектердин курамасы).

Волейбол – 3-орун (аялдардын курамасы).

Жеңүүчүлөр жана байге ээлери кубоктор, медалдар, дипломдор жана баалуу белектер менен сыйланышты.

Биз «Кумтөр Голд Компанинин» командасын жана кызматкерлерин татыктуу жеңиши менен куттуктайбыз!

БИШКЕК КЕҢСЕСИ
24 Ибраимов көч., 10-чу кабат, 720031
Кабылдама: 0312 90-07-07

БАЛЫКЧЫ МААЛЫМАТ БОРБОРУ
374 А Фрунзе көч., Телефон: 03944 4-00-13

КАРАКОЛДОГУ РЕГИОНАЛДЫК КЕҢСЕСИ
1 Г Карасаев көч.,
Телефон: 03922 4-39-04

ЖЕТИ-ӨГҮЗ МААЛЫМАТ БОРБОРУ
Раймамадминистрациясы, КЫЗЫЛ-СУУ

ТОҢ МААЛЫМАТ БОРБОРУ
Райондук мамлекеттик администрациясынын имараты (Акимучилик), 2-чи кабат, БӨКӨНБАЕВ